

प्रज्ञाचक्षु श्रीगुलाबरामहाराजविरचिता बालरक्षा

१३

तान्हें बाल बाई यास रक्षि तूं घरी । विघ्न बहुत येति माय अचुक यावरी ॥४॥
आजपासुनीच आम्हि सक्त यावरी । पाहतां हरिस स्मरत नसे भवहि अंतरी ॥१॥
जारिणि परि पतिग्रता आम्हि सुंदरी । हाचि पती योग्य वाटे नंद सुंदरी ॥२॥
मोहयुक्त झालों आम्हि सर्व बायका । बाळपणिंच पर्णु बाई विश्वनायका ॥३॥
ज्ञानेश्वरकृपा पूर्ण आपणावरी । वेदविधिविनाहि आम्ही याच्या नोवरी ॥४॥

१४ / ओवी -

एक सखे यशोदे बाई । सकळ आम्हीं मिळोनि लवलाही ।
रक्षण करावया शेषशाई । हृदयीं ठायीं प्रार्थ कां ॥१॥

१५

लहान तूज तुम्हिं म्हणोनि बोलतां नये । दासि परि मी झालि तुझी सगुण अन्वयें
॥४॥

वात्सल्यचि रक्षण समयीं बरें हरी । यास्तव तुज हृदयि सदा रक्ष तूं हरी ॥१॥
लक्ष्मीपति मस्तकिं तो करो रक्षणा । श्यामलांग राखो तुझ्या कोमलेक्षणा ॥२॥
ज्ञानेश्वर करुणाघन तुजवरी वळो । चिरकालचि अमरपणा हरि तुला मिळो ॥३॥

१६ / ओवी -

यापरी प्रथम बाळा । रक्षित होत्साती गोपाळा ।
मृत्तिका घेवोनिया भाळा । लावीतसे प्रीतिबळे ॥

१७

भाग्य आमुचें म्हणुनि तुझा जन्म गोकुळी । प्रिय होई प्राणसख्या सकळ नृपकुळी
॥४॥

रक्षण तव शेषशयन बाहुचें करो । रक्षाया उदर तुझें शेष पाखरो ॥१॥
अस्मत्कुचमंडल हें पाणि धारक । रक्षक त्यावरि असा किं दिनोद्धारक ॥२॥
कमलनाभ नाभिप्रती कंठि केशव । ओष्ठ तुझें रक्षो सख्या इंदिराधव ॥३॥
ज्ञानेश्वरकरुणामय अमृत पाझरो । तेणे प्रेमगांग सदा हृदयिं निर्झरो । भाग्य॥४॥

१८

आला तुम्ही जन्मा यादवांचे कुळीं । म्हणोनी गोकुळीं आम्ही नारी ॥१॥
जरी नंदकुळीं येता चक्रपाणी । तरी नातें आनि बहू होती ॥
परकिये नाते बरें सांपडले । एकचि जोडले कांतमूर्ति ॥३॥
ज्ञानेश्वरबाळा परम प्रेमळ । म्हणती गोपाळ रक्षीं रक्षीं ॥४॥

१९ / ओवी -

एक लज्जा टाकोनी । तुम्ही ऐसे म्हणोनी । देहभान विसरोनी । सासूशसुरही नेणे
॥१॥

१००

संघचक्र आमवें तूं रक्षि श्रीधरा । देऊनिया चुडे कृपें भीजवीं धरा । संघचक्र०
॥४॥

नंदसूतु कांत अम्हां देइं सत्वरीं । बाहुं कुसुमगंध करुनि नवस तुजवरी ॥१॥

अभंग रंग देइं सख्या इंदिरापती । श्रीनिवास रक्षि सर्व कृष्णसंपती ॥२॥
प्रणयबद्ध बोलंताति गोपकन्यका । ज्ञानेश्वरतात रक्षि विष्णुवन्निका ॥३॥

१०१ / दिंडी

प्रणयरज्जूनीं बद्ध गोपिबाळा । चित्तिताती आरोग्य नंदबाळा ॥
मंत्रुनीयां बांधती करीं वाळा । म्हणति आम्हां भक्षि तूं ऊग्र काळा ॥१॥

१०२ / दिंडी

विज्ञ भोगाया सिद्ध आम्हि नारी । कष्टवीसी कां व्यर्थ पूतनारी ।
भक्षुनीयां आम्हांस कृष्ण रक्षी । कोमलांग बाल हा तूं निरीक्षीं

१०३ / ओवी -

गोपींची बालरक्षा पाहुनी । चकित झाली नंदराणी ।
म्हणे एवढा प्रेम माझ्यामरीं । अझूनि कांहीं उपजेना ॥१॥
रात्री कांता दिवसा जननी । ऐशा पाहुनी गौळिणी ।
रक्षा करितांचि चक्रपाणी । प्रणयभाषणीं मोहीं तया ॥२॥

करावया जगाचे पालन । जेणे धरिला सत्त्वगुण ।
तो आपुला कांत जाणोन । गोपी रक्षा करूं पाहती ॥३॥

संहारकालीं शंकर । सुष्टीचा करी स्वीकार ।

परी तेळ्हांही जो साचार । भक्तनाश होऊं नेदी ॥४॥

तयासी गोपिबाळा । रक्षरक्ष म्हणती लोकपाळा ।

तरी या प्रेमळ सुकाळा । हरी कां न चिकारी ॥५॥

लक्ष्मी हरिपाय चुरीत । परी तांबूल काढोनि मुखीं न देत ।

एवढीच स्वर्गांत । उणीच निश्चित असे कीं ॥६॥

गरुड तो असे हरिवाहन । परी कोणी न घाली शयन ।

ही एक उणीच वैकुंठी जाण । सत्यवि प्रमाण असे कीं ॥७॥

गोलोकीं राधा मानवती । स्वयें कष्ट करी श्रीपती ।

तेथेही सुखाची रीती । क्षणभरी न मिळे ॥८॥

म्हणुनीच काय वृंदावनीं । गोपीबाळा घेतल्या मोहुनी ।

सेवासुखें सुखावुनी । रक्षा निर्वाणी अंगिकारी ॥९॥

यापरी हें बालरक्षण । जे कां यथामती केलें वर्णन ।

ते ज्ञानेश्वरचरणी संपूर्ण । अर्पण असो की ॥१०॥

जैसें कां मोरा आंगीचे डोळे । तया अभिमाना न येती बळे ।

तैसें हें कवित्व कोमळे । अभिमाना मज नाणी ॥११॥

तैसें ज्ञानेश्वरें कवितारत्न । मजहाती दिधलें न करितां यत्न ।

म्हणोनि प्रशंसामात्र वेतन । करोनि अर्पिले ज्ञानेश्वरा ॥१२॥

स्वामीचिया सनगाची । प्रशंसा न करितां साची ।

तरी मग चाकराची । चाकरी मिथ्या ॥१३॥

॥ प्रज्ञाचक्षु श्रीगुलाबरामहाराजविरचिता बालरक्षा संपूर्णम् ॥

○ ○ ○